

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 213 din 10.05.2022

Dosar nr.: 791/2021

Petiția nr.: 7366/30.09.2021

Petent:

Reclamată: Panik! & PUB S.R.L.

Obiect: petentul reclamă faptul că fiind nevăzător i s-a interzis accesul pe terasa restaurantului reclamat cu câinele însoțitor (ghid)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. Panik! & PUB S.R.L., Str. Mihai Eminescu nr. 33, sector 1, București, cod poștal 030167

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturilor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

4. Părțile au fost citate cu respectarea măsurilor impuse de starea de alertă, prin comunicarea unor adrese, în care se preciza posibilitatea părților de a-și exprima acordul în sensul trimiterii punctelor de vedere în scris, iar părții reclamate i-a fost comunicat un exemplar al petiției în vederea posibilității formulării apărărilor.

5. Partea reclamată a refuzat ridicarea citației, astfel citația a fost întoarsă.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

7. Prin petiția **nr. 7366/30.09.2021** petentul arată faptul că, pe data de 21.09.2021, în jurul orei 20, la intrarea pe terasa reclamatului, i s-a comunicat de către angajații restaurantului că nu are acces cu câine. Petentul este nevăzător, iar câinele este însoțitor (ghid) pentru nevăzători.

Potentul anexează petiției înscrisuri.

Susținerile părții reclamate

-

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

8. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

9. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

10. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

11. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (**Van der Mussel împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

12. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a arătat că în ciuda prevederilor legale grecești, unei persoane condamnate penal la o pedeapsă privativă de libertate cu executare (pentru refuzul înrolării în armată) nu i poate interzice să devină notar. Astfel CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

13. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

14. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul

atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

15. Privind restrângerea drepturilor petentului, Colegiul director se raportează la următoarele prevederi:

- „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin:

[...]

f) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică;

[...]” (**O.G. nr. 137/2000**, art. 10);

- „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, interzicerea accesului unei persoane sau al unui grup de persoane în locurile publice din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la oricare altă categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză” (**O.G. nr. 137/2000**, art. 14);

- „Câinele-ghid care însoțește persoana cu handicap grav are acces liber și gratuit în toate locurile publice și în mijloacele de transport.”; (**Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**, art. 64 alin. 5);

- „Pentru a da persoanelor cu dizabilități posibilitatea să trăiască independent și să participe pe deplin la toate aspectele vieții, statele părți vor lua măsurile adecvate pentru a asigura acestor persoane accesul, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, la transport, informație și mijloace de comunicare, inclusiv la tehnologiile și sistemele informatice și de comunicații și la alte facilități și servicii deschise sau furnizate publicului, atât în zonele urbane, cât și rurale.” (**Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități**, art. 9, alin. 1)

- „Statele părți la prezenta convenție recunosc dreptul egal al tuturor persoanelor cu dizabilități de a trăi în comunitate, cu șanse egale cu ale celorlalți, și vor lua măsuri eficiente și adecvate pentru a se asigura că persoanele cu dizabilități se bucură pe deplin de acest drept și de deplina integrare în comunitate și participare la viața acesteia, inclusiv asigurându-se că: [...] c) serviciile și facilitățile comunitare pentru populație în general sunt disponibile în aceeași măsură persoanelor cu dizabilități și răspund nevoilor acestora.” (**Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități**, art. 19);

- „Pentru ca persoanele cu dizabilități să poată participa, în condiții de egalitate cu ceilalți, la activități recreative, de timp liber și sportive, statele părți vor lua măsurile corespunzătoare pentru: [...] e) a se asigura că persoanele cu dizabilități au acces la serviciile furnizate de cei implicați în organizarea activităților recreative, turistice, de timp liber și sportive.” **Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități**, (art. 30 alin. 5)

16. Art. 26 din **O.G. nr. 137/2000**, la alin. 1 prevede: „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se

sanctionează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

17. Colegiul director constată că petentul, persoană nevătătoare, nu a putut intra în incinta terasei reclamatului pe data de 21.09.2021, în jurul orei 20, împreună cu câinele ghid.

18. Din punctul de vedere al accesului în locuri publice, al dreptului de a beneficia de serviciile oferite de restaurante, persoanele cu dizabilități se află în situație similară cu celelalte persoane. Totodată, din punctul de vedere al dreptului de a intra în incinta acestor locuri cu un câine, legea (**Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**, art. 64 alin. 5) stabilește clar că persoanele nevătătoare se află în situație diferită față de alte persoane, având dreptul de a fi însoțiți de un câine ghid.

19. În consecință, petentul a fost tratat diferențiat, pe de o parte fiind tratat diferit în situație analoagă (refuzând accesul lui în restaurant), pe de altă parte fiind tratat identic în situații diferite (refuzând accesul lui în restaurant cu un câine ghid, situație care nu este analoagă cu situația în care o persoană ar încerca să intre în restaurant cu un animal de companie).

20. Criteriul de diferențiere este cel al dizabilității.

21. Drepturile atinse sunt cele arătate la pct. 15.

22. În consecință, refuzul accesului petentului pe terasa restaurantului reclamatului cu un câine însoțitor reprezintă discriminare, întrucât creează o deosebire, preferință, pe baza dizabilității, care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței și exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor prevăzute de legislația României și a tratatelor internaționale ratificate de România, precizate la pct. 15.

23. Colegiul director aplică amenda contravențională de 5.000 lei față de Panik! & PUB S.R.L., Str. Mihai Eminescu nr. 33, București, având în vedere următoarele:

- a) discriminarea a vizat o persoană aparținând unui grup extrem de vulnerabil;
- b) reclamatul nu a mai fost sancționat de CNCD anterior.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Fapta sesizată reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1, art. 10 lit. f), art. 14 din **O.G. nr. 137/2000**, coroborat cu art. 64 alin. 5 din **Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**, art. 9 alin. 1, art. 19 și art. 30 alin. 5 din **Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități** (cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință);

2. Se aplică amenda contravențională de 5.000 lei față de Panik! & PUB S.R.L., Str. Mihai Eminescu nr. 33, sector 1 București, cod poștal 030167, conform art. 26 alin. 1 din

O.G. nr. 137/2000 (cu 7 voturi, pentru, 1 împotriva — cu propunerea amenzii de 2.000 lei — ale membrilor prezenți la ședință);

3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Administrației Finanțelor Publice Sector 1 București.

V. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Administrația Finanțelor Publice Sector 1 București, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA - Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

**Redactată și motivată: A.Cs., H.I.
Data redactării: 11.05.2023**

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

